

Posudek oponentky bakalářské práce

Anna Churáčková, *Obnova a opět zákaz. Historie organizace Junák v letech 1968–1970 s přihlédnutím k českobudějovickému regionu*, bakalářská práce, Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Praha 2017, 106 stran, 14 příloh (s. I– XVI).

Vedoucí práce: PhDr. Petr Koura, Ph.D.

Hodnotící kritéria

	<i>splňuje</i>	<i>splňuje z větší části</i>	<i>splňuje z menší části</i>	<i>nesplňuje</i>
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.		X		
Metody využitě autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.		X		
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .		X		
Struktura práce je vyvážená a logická.	X			
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .	X			
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .		X		
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .	X			
Autor správně cituje .		X		
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	X			

Celkové hodnocení (slovně)

Anna Churáčková si v rámci předložené práce vytkla poměrně náročný úkol – zpracovat jednu z kontroverzních kapitol českých skautských dějin, která dodnes rozděluje pamětníky obnovy a ukončení činnosti organizace v letech 1968 – 1970. Ač se tedy jedná o dobu poměrně nedávnou, která vyvolává řadu živých vzpomínek i jejich interpretací, nespolehá autorka zcela správně pouze na pamětnická vyprávění, či publikace, které z takových zdrojů vycházejí, ale nahlíží zkoumané otázky rovněž prostřednictvím písemných pramenů úřední a zájmové povahy (např. dobový spolkový tisk, kroniky). Předmětem autorčina zájmu se pak staly nejen materiály z ústředního skautského archivu v Praze, ale také ze spolkového archivu v Českých Budějovicích. Nápad sledovat dynamický proces obnovy a zániku organizace z pražské i regionální perspektivy nelze než ocenit.

Limity práce se však vyjeví, když si uvědomíme, že i tak je stále prezentován pouze skautský úhel pohledu. Byť jsou kapitoly sledující proces obnovy a zániku Junáka na přelomu šedesátých a sedmdesátých let 20. století „shora“ i „zdola“ zasazeny do obširných pojednání o společenskopolitickém vývoji, opakuje Anna Churáčková v těchto exkurzech v podstatě jen skutečnosti známé z učebnic. Ke kritické reflexi skautského vyprávění o skautech téměř nedochází. Podobně jako v dobovém spolkovém tisku, případně starších pracích historického charakteru o dané době, ze kterých autorka hojně cituje, se tak hlavním tématem stává především kdo, co a kdy podepsal. Na rozdíl od svých předchůdců, kteří sami patřili mezi pamětníky, však autorka příliš neřeší, proč se tak stalo. Daří se jí tak vyvarovat ostrých morálních soudů, sdělované informace však zároveň ani nijak neproblematizuje. Z textu tedy vyplývá, že ve skautské organizaci existovaly různé názory na otázku obnovy Junáka, stejně jako na způsoby jeho zániku (resp. integrace do struktur Socialistického svazu mládeže) – jejich spektrum však autorka podrobněji nepředstavuje ani blíže nezkoumá.

Zažité vyprávění o nuceném přerušení činnosti v sedmdesátých letech je tedy konfrontováno se skutečností, že na zániku Junáka participovali skauti, kteří byli zároveň členy KSČ, dále se však Anna Churáčková neptá. Nezajímají ji individuální osudy jmenovaných aktérů, ani jejich profesní či politické kariéry. Nezkoumá důvody, proč se procesu obnovy a zániku organizace účastnili, nebo jaké mělo jejich angažmá dopad na další život, popřípadě členství ve straně. Je to škoda, protože v současnosti jsou již dostupné nejen spolkové archivy, ale také digitalizované vzpomínky řady pamětníků. Regionální příběhy by i v tomto případě mohly výrazně prohloubit dosavadní úroveň poznání. Zároveň by tak autorka mohla snáze překročit hranice určité spolkové sebestřednosti a ukázat, nakolik příběhy skautů a skauetek rezonovaly s životem celé společnosti.

Práci doporučuji i přes uvedené výhrady k obhajobě.

V Praze dne 3. září 2017

PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D., v. r.